

Valnämnden

Kallelse

Nämnd	Valnämnden
Datum och tid	Torsdagen den 30 oktober 2025, kl.13.00
Plats	Sammanträdesrum Gräsö, Stångörsgatan 10, Östhammar
Sekreterare	Josefin Larsson
Ordförande	Henrik Willén Johansson (KD)

Ärendelista

1. Val av justerare	2
2. Fastställande av föredragningslistan	2
3. Information från förvaltningen	3
4. Sammanträdesdagar 2026	4
5. Verksamhetsplan för valnämnden 2026	5
6. Röstningslokaler vid förtidsröstning, valet 2026	6
7. Bemanning och öppethållandetider vid förtidsröstning i samband med val	8
8. Val av bemanning för support i samband med förtidsröstningen, valet 2026	10
9. Redovisning av delegationsbeslut	13
10. Anmälningssärenden	14

Valnämnden

- 1. Val av justerare**
- 2. Fastställande av föredragningslistan**

Valnämnden

Dnr VN-2025-5

3. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Valnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor från kommunförvaltningen.

Valnämnden

Dnr VN-2025-9

4. Sammanträdesdagar 2026

Förslag till beslut

Valnämnden fastställer sammanträdesdagar för 2026 enligt följande:

19 februari, 19 mars, 16 april, 4 juni, 27 augusti, 16 september (onsdagsräkning) och 3 december.

Ärendebeskrivning

Valnämnden behöver fastställa sammanträdesdagar för 2026. Den 13 september 2026 är det val till riksdag, region och kommun. Nämndens sammanträden kommer i regel starta kl.13.00 om inte annat anges i kallelsen.

Planeringen av sammanträdesdagar har utgått från följande:

- Anpassning utifrån valåret och inlämningar för de ekonomiska uppföljningarna.
- Utgångspunkten är att sammanträdena ska vara på torsdagar och då det är möjligt inte krocka med övriga nämndsammanträden.

Beslutet skickas för åtgärd till

Nämndsekreterare Josefin Larsson

Administratör för Troman Hanna Horneij

Beslutet skickas för kännedom till

Valkansliet; Maria Wallin, Kersti Ingemarsson

Valnämnden

Dnr VN-2025-12

5. Verksamhetsplan för valnämnden 2026

Förslag till beslut

Valnämnden fastställer verksamhetsplan 2026 (bilaga).

Ärendebeskrivning

Respektive nämnd behöver ta fram en verksamhetsplan under hösten som delges kommunfullmäktige såsom ett informationsärende till första sammanträdet 2026.

Beslutsunderlag

Förslag till verksamhetsplan 2026

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunstyrelsen för vidare hantering

Beslutet skickas efter beslut i kommunfullmäktige till

Stabschef Pauliina Lundberg

Nämndsekreterare Josefin Larsson

Valsamordnare Kersti Ingemarsson

Valkansliet; Maria Wallin och Hanna Horneij

Valnämnden

Dnr VN-2025-4

6. Röstningslokaler vid förtidsröstning, valet 2026

Förslag till beslut

Valnämnden ger förvaltningen i uppdrag att undersöka om lokalerna har/ kan ha en fungerande internetuppkoppling och komma med ett kostnadsförslag.

Beslutsmotivering

I och med Valmyndighetens införande av ny teknik vid förtidsröstningen behöver lokalerna ha/ förses med bland annat en fungerande internetuppkoppling.

Ärendebeskrivning

Röstningslokaler;

Alunda	Olandsskolans matsal
Österbybruk	Folkets hus
Gimo	Ladan
Östhammar	Societetshuset Källör
Öregrund	Sven Persson hallen
Ekeby	Ekebyskolan
Valö	Granhälla bygdegård
Hargshamn	Folkets hus
Långalma	Söderögården
Gräsö	Församlingshemmet
Östhammar (på valdagen)	Kommunkontoret

Angivna lokaler har utgjort röstningslokaler i Östhammars kommun i samband med tidigare val och har fungerat bra. Samtliga är kontrollerade i enlighet med MSB checklista för tillgänglighetsanpassning. Valnämnden har också upprättat möbleringsskiss för vardera lokal.

I och med Valmyndighetens införande av ny teknik vid förtidsröstningen behöver lokalerna ha/ förses med bland annat en fungerande internetuppkoppling.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Hyreskostnader finansieras inom ramen för valnämndens befintliga budget.

Valnämnden

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ärendets behandling

Valnämnden beslutade 2025-09-18 § 8 att återremittera ärendet för fortsatt beredning.

Beslutet skickas för åtgärd till

Stabschef Pauliina Lundberg

Valsamordnare Kersti Ingemarsson

Beslutet skickas för kännedom till

Valkansliet; Maria Wallin och Hanna Horneij

Valnämnden

Dnr VN-2025-4**7. Bemanning och öppethållandetider vid förtidsröstning i samband med val****Förslag till beslut**

Valnämnden beslutar att i samband med förtidsröstningen vid val till Riksdag, Kommun och Region ska bemanning och öppethållandetider bestå av minst 4-5 bemanning samt 4 timmars öppethållande.

I samband med förtidsröstningen vid EU-val består bemanning och öppethållandetider av minst 3-4 bemanning samt 3 timmars öppethållande.

Beslutsmotivering

Genomförda utvärderingar talar för att bemanning och öppethållandetiderna vid röstningslokaler behöver fastställas utifrån vilken typ av val som ska genomföras.

Ärendebeskrivning

I utvärderingen av genomförandet av val till Riksdag, Kommun och Region 2022 beslutades om åtgärdsförslag (6) att utöka bemanningen från 4 till 5 och öppettiderna från 3 till 4 i samband med förtidsröstning eftersom lokalerna var välbesökta och köerna långa.

I samband med EU-valet 2024 infördes utökad bemanning och utökade öppethållandetider vid röstningslokalerna vilket visade sig vara väl tilltaget och i utvärderingen av genomförandet av EU-valet 2024 beslutades om åtgärdsförslag (4) att minska bemanningen från 5 till minst 3 och öppettiderna från 4 till 3 timmar.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kostnaderna beräknas vara oförändrade i samband med val till riksdag, kommun och region men en minskning i samband med EU-val. Kostnaderna kan påverkas vid förändrade arvoden. Kostnaderna finansieras inom ramen för valnämndens befintliga budget.

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Beslutsunderlag

Utvärdering 2022

Utvärdering 2024

Valnämnden

Ärendets behandling

Valnämnden beslutade 2025-09-18 § 7 att återremittera ärendet för fortsatt beredning.

Beslutet skickas för åtgärd till

Valsamordnare Kersti Ingemarsson

Beslutet skickas för kännedom till

Valkansliet

Ekonomi

Valnämnden

Dnr VN-2025-6

8. Val av bemanning för support i samband med förtidsröstningen, valet 2026

Förslag till beslut

Valnämnden utser NN inom den egna nämnden att utgöra support till arbetsledare i röstningslokaler, perioden 26 augusti – 13 september 2026 i enlighet med tabell nedan.

Östhammar Direkt utgör support till allmänheten under dagtid, helgfria veckodagar samma period.

Ärendebeskrivning

Under förtidsröstningen ska support tillämpas. Det huvudsakliga uppdraget är att finnas tillgänglig per telefon och utgöra support till öppna röstningslokaler och allmänheten - vägleda och svara på frågor samt upplysa om vart förtidsröstning kan ske eller hänvisa till rätt vallokal med hjälp av Valmyndighetens valdatasystem, Valid.

- Allmänheten hänvisas att ringa Östhammar Direkt på telefon 0173-86 404 under dagtid, helgfria veckodagar.
- Arbetsledare i röstningslokal hänvisas att ringa valnämndens support på telefon 070-211 35 67.

Valnämnden har att utse bemanning för support till arbetsledare i röstningslokaler. Nedan redovisas datum och tider då support ska ske. Längre arbetspass kan fördelas till två pass enligt förslag, om så önskas.

Support till	Datum	Tid	Tjänstgörande
Östhammar	Onsdag 26/8	11-17	
Östhammar	Torsdag 27/8	11-17	
Östhammar	Fredag 28/8	08-14	
Östhammar	Lördag 29/8	08-14	
Östhammar	Söndag 30/8	11-17	
Österbybruk Alunda Gimo Östhammar Öregrund	Måndag 31/8	11-21 (11-16/16-21)	
Österbybruk Alunda Gimo	Tisdag 1/9	11-21 (11-16/16-21)	

Valnämnden

Östhammar Öregrund			
Östhammar	Onsdag 2/9	08-14	
Österbybruk Alunda Gimo Östhammar Öregrund	Torsdag 3/9	11-21 (11-16/16-21)	
Östhammar	Fredag 4/9	08-14	
Gimo Långalma Valö, Hargshamn, Ekeby	Lördag 5/9	07-17 (07-12/12-17)	
Österbybruk Alunda Östhammar Öregrund Gräsö	Söndag 6/9	09-19 (09-14/14-19)	
Österbybruk Alunda Gimo Östhammar Öregrund	Måndag 7/9	11-21 (11-16/16-21)	
Österbybruk Alunda Gimo Östhammar Öregrund	Tisdag 8/9	11-21 (11-16/16-21)	
Östhammar	Onsdag 9/9	08-14	
Österbybruk Alunda Gimo Östhammar Öregrund	Torsdag 10/9	11-21 (11-16/16-21)	
Gimo Östhammar Öregrund	Fredag 11/9	08-16	

Valnämnden

Österbybruk Alunda Östhammar	Lördag 12/9	08-16	
Östhammar	Söndag 13/9	07-21	Valkansliet (växelvis tjänstgöring)

Beslutet skickas för åtgärd till

Valkansliet; Maria Wallin (röstkortet (Valid))

Valkansliet, Hanna Horneij (röstmottagare (lokal instruktion))

Valnämndens sekreterare Josefin Larsson (politikerportalen samt kalenderbokning
(tjänstgörande))

Östhammar Direkt (telefonsupport allmänheten)

Beslutet skickas för kännedom till

Marknad- och kommunikation; Eva Fischer och Linn Edin

Valsamordnare Kersti Ingemarsson

Valnämnden

Dnr VN-2025-13

9. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Valnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

När nämnden har delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett valnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla delegationsbeslut ska anmälas till nämnden.

Inga delegationsbeslut finns att redovisa vid nämndens sammanträde.

Valnämnden

Dnr VN-2025-5

10. Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Valnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan information som berör nämndens verksamhetsområde.

Inga anmälningssärenden finns att redovisa.

Verksamhetsplan 2026 för Valnämnden

Verksamhetsområde

Valnämnden är inom kommunen ansvarig för genomförandet av allmänna val, såsom till riksdag, kommun- och regionfullmäktige, EU-parlamentet och folkomröstningar. Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen och kommunallagen.

Planeringsförutsättningar

År 2026 är det Riksdag, region och kommunval. Valnämnden har påbörjat sitt arbete under hösten 2025. Valnämnden informerar kommuninnevånare och alla andra intresserade via kommunens hemsida www.osthammar.se

Verksamhetsplanering och uppdrag 2026

Nämnden planerar följande sammanträdesdagar under 2026
19 februari, 19 mars, 16 april, 4 juni, 27 augusti och 3 december.

Utöver bestämmelserna i vallagen och kommunallagen följer valnämnden Valmyndighetens manualer och instruktioner från Länsstyrelsen.

Utöver det ordinarie arbetet med val har valnämnden ett antal uppdrag inför valet 2026 som sammanfattningsvis innebär bland annat

- Godkänna verksamhetsberättelse 2025
- Godkänna kommunikationsplan
- Genomföra verksamhetsskyddsanalys
- Besluta om åtgärder utifrån verksamhetsskyddsanalys
- Fastställa röstnings- och vallokaler
- Fastställa förtidsröstningslokalernas öppethållande tider
- Säkerställa att utrustning finns att tillgå inför Valmyndighetens införande av ny teknik vid förtidsröstning
- Godkänna anskaffning av wifi och datorer till förtidsröstningen
- Säkerställa att wifi fungerar i alla röstningslokaler
- Fastställa utbildningsdagar och upplägg
- Fastställa lokala instruktioner och annat informationsmaterial
- Ta ställning till om röstmottagare bör välja ett av alternativen; tjänstgöring vid förtidsröstning eller valdag
- Godkänna Internkontrollplan för Valnämnden 2026

Budget

Riksdagen beslutar om kommunernas statsbidrag i samband med att val ska genomföras. Bidraget kan variera beroende på andel av det totala antalet röstberättigade vid val.

Kommunen har budgeterat 855 tkr för valnämndens verksamhet 2026. Kostnader som uppkommer i samband med Valnämndens arbete bekostas genom ett anslag från Kommunfullmäktige.

Valkansliet
Kersti Ingemarsson

Utvärdering av genomförandet av val till riksdag, kommun och region 2022-09-11

Utvärderingen är sammanställd utifrån valkansliets och valnämndens presidiums observationer samt digital enkät som är utsänd via e-post till samtliga ordförande, vice ordförande, arbetsledare och röstmottagare i röstnings- och vallokaler. (Bilaga)
Utvärderingen inleds med åtgärdsförslag, sedan beskrivs bakgrunden till de olika förslagen under rubrikerna.

Innehåll

Utvärdering av genomförandet av val till riksdag, kommun och region 2022-09-11	1
Åtgärdsförslag	4
Åtgärdsförslag 1: Kansliets bemanning och interna samarbetspartner	4
Åtgärdsförslag 2: Samarbetet med Postnord	5
Åtgärdsförslag 3: Förråd och arbetsutrymme för valmaterial	5
Åtgärdsförslag 4: Utbildningar för ordförande och vice ordförande i vallokal, arbetsledare i röstningslokal samt röstmottagare	5
Åtgärdsförslag 5: Bokning och granskning av röstnings- och vallokaler	6
Åtgärdsförslag 6: Rekrytering av röstmottagare till röstnings- och vallokaler, utökad bemanning	6
Åtgärdsförslag 7: Rutiner och arbetssätt	6
Åtgärdsförslag 8: Förtidsröstning/Valdag	6
Sammanfattning	7

Valresultat 2022 för Östhammar	7
Riksdagsval >>	7
Regionval >>	7
Kommunval >>	7
Valresultat 2022 för Kommunfullmäktige Östhammar >>	7
Protokoll slutlig sammanräkning Östhammar >>	7
Bemanning	7
Anställd personal	8
Arbetsuppgifterna har varit uppdelade i olika block	8
Sakkunnig i relevant lagstiftning (Lennart)	8
Utbetalningsansvarig, arvoden (Pär)	8
Materialansvarig (Maria)	8
Utbildningsansvarig (Anna)	9
Samordnare/valnämndens sekreterare (Kersti)	9
Informationsansvarig (Eva)	9
Ansvarig för särskilda insatser (Thomas)	9
Samarbeten	9
Östhammar Direkt	9
Tryckeri och daglig verksamhet Framsteg	10
Kommunikatörer, beredskaps- och säkerhetssamordnare, GIS-samordnare och Bevakningspoolen	10
Enheten för arbete och sysselsättning (EAS)	10
Postnord	10
Förberedelser	11
Packning av valmaterial samt förråd och arbetsutrymme för valmaterial	11
Utbildningar av röstmottagare	11
Bokning och granskning av röstnings- och vallokaler	11
Förordnande av röstmottagare	12
Rutiner och arbetssätt	12

Förtidsröstning	12
Statistik över mottagna förtidsröster >>	12
Röstningslokaler	13
Storbrunn Östhammar	13
Biblioteket Alunda	13
Folkets hus Österbybruk	13
Sven Persson hallen Öregrund	13
Bruksgymnasiet Gimo	13
Granhälla bygdegård Valö	13
Församlingshemmet Gräsö	13
Ekebyskolan Ekeby	14
Söderögården Långalma	14
Folkets hus Hargshamn	14
Kommunkontoret Östhammar på valdagen	14
Bemanning och öppettider	14
Ambulerande röstmottagning	14
Valmaterial	15
Valdag	15
Vallokaler, distrikt och bemanning	15
Valmaterial	16
Vallokaler	16
Östhammars Centrum (1), Storbrunn	16
Öregrund norr/Gräsö (3)	16
Öregrund söder/Söderön (4)	16
Ed (5)	16
Hargshamn/Boda (6)	16
Kristinelund/Boda (7)	17
Norrskedika, Valö, Forsmark (8)	17
Alunda tätort (10)	17

Alunda/Ekeby (11)	17
Gimo Västra (13).....	17
Gimo, Hökhuvud/Vattensta (14)	17
Österbybruk/Morkarla (15)	17
Österbybruk, Dannemora/Film (16).....	17
Valnämndens tjänstgöring på valdagen/valnatten.....	18
Mandatperiod	18
Dagen innan val.....	18
Arbetsfördelning på valdagen	18
Valmaterial efter valet.....	19

Åtgärdsförslag

Åtgärdsförslag 1: Kansliets bemanning och interna samarbetspartner

- En sakkunnig i relevant lagstiftning behöver ingå i organisationen.
- Viss personal inom valkansliets bemanning behöver frikopplas från ordinarie arbete med 50 % minst 6 månader innan val ska genomföras och med 100 % minst 3 månader före (semesterperiod ej inräknad) och 2 månader efter val.
- Andra möjligheter till telefonsupport behöver ses över.
- Tryckeri och daglig verksamhet får fortsatt uppdrag med att hjälpa till med kopiering, framtagning av visst valmaterial (block, pennor, snoddar, affischer mm).
- Valkansliet ombesörjer informations- och kallelseutskick till röstmottagare.
- Undersök om taggar kan ersättas med nycklar till röstnings- och vallokaler.
- Minst två personer från EAS med erfarenhet från rutinerna i anslutning till val avsätts till valkansliets förfogande under perioden då valmaterial packas, utbildningar sker, ut och inleveranser av valmaterial samt efterarbete med att omhänderta material och iordningställa i arbetslokalen efter valet.

Åtgärdsförslag 2: Samarbetet med Postnord

- Postnord behöver skicka över säkerhetspåsar i god tid (minst 14 dagar) innan förtidsröstningen påbörjas, så att dessa kan följa med i leveranserna av valmaterial. Dessutom behöver de säkerställa att rätt antal säkerhetspåsar levereras.
- Postnord behöver säkerställa att hämtning av förtidsröster verkligen sker efter varje avslutad förtidsröstning.
- Postnord behöver se till att Valnämndens kvittensblankett över antal förtidsröster och omslag följer med i samband med utkörningen av förtidsröster på valdagen.

Åtgärdsförslag 3: Förråd och arbetsutrymme för valmaterial

- Valnämndens arbetslokal bör ingå i stadenhetens organisation under perioder då val stundar och valkansliets personal använder lokalen.
- Undersök med Sektor Samhälle om lokalen kan nyttjas för möten i andra kommunala sammanhang under perioder då valkansliet inte använder lokalen.

Åtgärdsförslag 4: Utbildningar för ordförande och vice ordförande i vallokal, arbetsledare i röstningslokal samt röstmottagare

- Inför kommande val ska en fördjupad utbildning för ordförande och arbetsledare ske, innehållande praktiska moment för hantering av valmaterial och iordningställande i en röstnings- och vallokal. I samband med utbildningen ska valnämndens förslag till möblering i lokalen tas upp samt genomgång av upplägget för valsedlar.
 - För arbetsledare ska utbildningen omfatta fördjupad genomgång av rutiner och instruktioner samt hur röster från ambulerande röstmottagare tas om hand.
 - För ordförande och vice ordförande ska utbildningen omfatta fördjupad genomgång av rutiner och instruktioner samt hur tjänstgöring på valdagen schemaläggs.
- För röstmottagare delas utbildningstillfällen in i distriktsordning där ordförande deltar tillsammans med röstmottagarna, tillhörande hens valdistrikt för en mer praktisk genomgång baserad på de lokala instruktionerna. Valkansliets personal leder utbildningen och minglar runt bland grupperna och stöttar.
- Ett särskilt utbildningstillfälle för ambulerande röstmottagare ska genomföras.
- Ett särskilt utbildningstillfälle för supportpersonalen ska genomföras samt att personalen också kallas till utbildning för ordförandeutbildningen.

- Utbildningstillfällen ska förläggas 2 veckor innan förtidsröstning påbörjas och 2 veckor innan valdagen.

Åtgärdsförslag 5: Bokning och granskning av röstnings- och vallokaler

- Röstningslokalerna Storbrunn, Alunda bibliotek och Bruksgymnasiet foajé behöver ersättas av andra lämpliga röstningslokaler.
- Vallokalerna Storbrunn, Bruksgymnasiet matsal och Stora Torget samt Biografen i Öregrund behöver ses över vad gäller utrymme, möblering samt belysning alternativt ersättas av andra lämpliga vallokaler.

Åtgärdsförslag 6: Rekrytering av röstmottagare till röstnings- och vallokaler, utökad bemanning

- Röstningslokalerna är i behov av ytterligare en person/lokal under förtidsröstningen.
- Valdistrikten är i behov av ytterligare två personer/lokal för tjänstgöring förmiddag (granskning av förtidsröster) och efter stängning (röstsammanräkning).
- Bemanningen i reservpoolen behöver utökas.

Åtgärdsförslag 7: Rutiner och arbetssätt

- Kontinuerliga avstämningar av checklistorna för valkansliets uppdrag ska föredras av ansvariga tjänstemän i samband med valkansliets samordningsmöten som ska genomföras en gång i månaden med start 6 månader innan valets genomförande.
- Valkansliet får i uppdrag att införskaffa lämpliga, rymliga förvaringslådor som kan förses med kodlås till röstnings- och vallokaler.
- Valkansliet får i uppdrag att göra tjänstgöringsblanketten digitalt ifyllningsbar.
- Ta upp fråga med Valmyndigheten kring ångerrätten.
- Valkansliet får i uppdrag att genomföra en översyn av upplägg för bokning av ambulerande röstmottagare.

Åtgärdsförslag 8: Förtidsröstning/Valdag

- Utökad tid för att iordningställa vallokaler, dagen innan val ska införas.
- Informationsansvarig får i uppdrag att se över annonseringens utformning och eventuellt dela in annonserna i olika valformer (t.ex. Ambulerande röstmottagning).
- Personer med professionell kompetens för kommunikering med äldre med sjukdomstillstånd kan utgöra ambulerande röstmottagare. Förtroendevalda från valnämnden finns som back-up.

- Packlistor för valmaterial till röstnings- och vallokaler ska uppdateras och valmaterialet utökas. Omslag och valkuvert behöver ses över.
- I lokal instruktion ska det framgå att valskärmstyget förvaras i urna (detta för att undvika att tyget skadas och smutsas ner under transport).
- I rutin för oplanerade avbrott bör säker förvaring av förtidsrösterna tas med.
- En översyn av förtidsröstningslokalernas öppettider behövs för att få till en bättre organisering för akuta uppdrag som inkommer till supporten.
- Arvodesinformationen behöver förtydligas med att arvodet omfattar tillhandahållandet av egen förtäring etc.
- Möjlighet för partierna att i förväg lämna in sina namnvalsedlar till valkansliet för gemensam distribution till röstnings- och vallokaler ska undersökas.
- En utredning över förkortad öppethållandetid under valdagen för vissa vallokaler ska genomföras.

Sammanfattning

Valarbetet i Östhammars kommun har för såväl valnämnd, valkansli, röstmottagare och samarbetspartners fungerat bra och valet har genomförts på ett rättssäkert sätt.

Valnämndens rutiner har varit till stor hjälp och valkansliets insatser bedöms vara uppskattade.

Valresultat 2022 för Östhammar

Riksdagsval [>>](#)

Regionval [>>](#)

Kommunval [>>](#)

Valresultat 2022 för Kommunfullmäktige Östhammar [>>](#)

Protokoll slutlig sammanräkning Östhammar [>>](#)

Bemanning

Förutom anställd personal och samarbeten med interna och externa leverantörer genomför valnämndens förtroendevalda också praktiska uppgifter vid vissa tillfällen.

Anställd personal

Bemanningen förutom röstmottagare är valkansliet (Kersti Ingemarsson, Maria Wallin, Anna Lidvall Gräll, Thomas Tidstrand och till viss del Lennart Jonasson) och interna samarbetspartners framförallt inom Östhammar direkt, enheten för arbete och sysselsättning (EAS), arbetsledare fastighetsdrift, kommunkafeterian, marknad- och kommunikation, GIS-samordnare, kommunens tryckeri med hjälp av daglig verksamhet Framsteg, beredskaps- och säkerhetssamordnare samt Bevakningspoolen.

Redan i oktober 2021 påbörjades valarbetet inför valet 2022. Valnämnden har genomfört 9 sammanträden fram till valdagen.

Valsamordnare, utbildningsansvarig och materialansvarig har haft onormalt hög arbetsbelastning från Q2/2022 och det har varit besvärligt/stressig/påfrestande att hantera sina ordinarie arbetsuppgifter inom Kansli och Upphandling i anslutning till valarbetet. Både innan och efter sommarperioden fram till valdagen har den normala arbetstiden överskridits rejält. Till detta tillkommer valdagen, valnämndens uppsamlingsräkning (onsdagsräkning) valkansliet uppföljning och utvärdering efter valet, granskning av tjänstgöringsrapporter, omhändertagande av returer av valmaterial från röstnings- och vallokaler, svar på myndigheters enkäter samt avstämning för återlämning av taggar till röstnings- och vallokaler.

Arbetsuppgifterna har varit uppdelade i olika block

Sakkunnig i relevant lagstiftning (Lennart)
uppdraget kunde ej utföras pga. att tjänstemannen fick för många andra uppdrag i sin anställning. ([Åtgärdsförslag 1](#)).

Utbetalningsansvarig, arvoden (Pär)
har haft det ledande arbetet inom HR som arbetat enligt checklista Arvoden. Har tillsammans med personalen deltagit i avstämningsmöten med Valkansliet.

Materialansvarig (Maria)
har arbetat enligt checklista Valmaterial samt deltagit i möten med Valnämnden, valkansliet och andra samarbetsforum. Har också i samband med förberedelser inför valet och under valveckan varit delaktig i utlägg av information på kommunens Instagram. ([Åtgärdsförslag 1](#)).

Utbildningsansvarig (Anna)

har arbetat enligt checklista Utbildning samt deltagit i valkonferens samt möten med Valnämnden, valkansliet och andra samarbetsforum. ([Åtgärdsförslag 1](#)).

Samordnare/valnämndens sekreterare (Kersti)

har arbetat utifrån samtliga checklistor; Arvode, Ekonomi, Informationsinsatser, Kundsupport, Röstmottagare, Röstningslokaler, Sakkunnig valtjänsteman, Sekreterare, Utbildning, Säkerhet, Valdistrikt, Valmaterial, Valnämnden samt Utvärdering. I samband med förberedelser inför valet och under valveckan har samordning för stafettpinnen till kommunens Instagram skett. Utöver detta har handläggning av 10 åtgärdsförslag efter EU-valet 2019 handlagts och slutförts samt annat administrativt arbete, såsom planering, avstämningsmöten, sammanträden, informationsutskick, expediering av beslut, delegationsbeslut, diarietföring och publiceringar på webben, offentliga arkivet och i valnämndens arbetsrum. Svarat på enkäter, granskat tjänstgöringsrapporter och har gett ut påminnelse om inlämning av tjänstgöringsrapporter och återlämning av taggar. ([Åtgärdsförslag 1](#)).

Informationsansvarig (Eva)

har arbetat enligt checklista för Informationsinsatser samt ombesörjt mediabevakning på valdagen samt deltagit i möten med Valnämnden och valkansliet. ([Åtgärdsförslag 7](#))

Ansvarig för särskilda insatser (Thomas)

har arbetat enligt checklista för Röstningslokaler samt deltagit i möten med Valnämnden och valkansliet. ([Åtgärdsförslag 1](#)).

Samarbeten

Östhammar Direkt

Samarbetet har fungerat bra. Däremot uppstod stora problem i och med kommunens nya telefonväxelsystem som gjorde att röstmottagare och allmänhet hamnade i telefonkö hos Östhammar Direkt under dagtid. Önskemål finns om ett direktnummer till supporten, både dag- och kvällstid. På valdagsnatten slutade vidarekopplingen till valkansliets support att fungera. ([Åtgärdsförslag 1](#)).

Tryckeri och daglig verksamhet Framsteg

Samarbetet har fungerat bra. Personalen har varit till stor hjälp men det har krävts extremt noggrann arbetsledning, det har inte räckt med genomgångar inför och skriftliga instruktioner. Påtalas att kallelseutskick till utbildningar blandades ihop och många röstmottagare fick felaktiga försändelser, vilket var förvirrande för alla parter.

([Åtgärdsförslag 1](#)).

Kommunikatörer, beredskaps- och säkerhetssamordnare, GIS-samordnare och Bevakningspoolen

Samarbetet har fungerat bra. Dock hade valnämnden gärna sett en större delaktighet och återkoppling från beredskaps- och säkerhetssamordnaren.

Enheten för arbete och sysselsättning (EAS)

Samarbetet har fungerat bra. Dock kan nämnas att överenskommelse om tjänsteuppdrag hamnade i skymundan i starten p.g.a. semester och sjukfrånvaro. I uppdraget behövs erfaren personal för att möblera inför utbildningstillfällen samt organisera och kommunicera med kontaktpersoner inför utkörning och retur av valmaterial. Valkansliet har också märkt att stort behov av extra personal behövs efter valet framförallt med bortforsling av förbrukat valmaterial och för iordningställandet i arbetslokalen. ([Åtgärdsförslag 1](#)).

Postnord

Samarbetet har fungerat bra. Dock kan nämnas att postens säkerhetspåsar (används till externa förtidsröster) till förtidsröstningen inkom dagen innan förtidsröstningen skulle påbörjas och efter att valmaterialet skickats ut till lokalerna, vilket medförde extra utkörningar till samtliga lokaler. Dessutom saknades det säkerhetspåsar och en extra beställning fick göras. En hämtning av förtidsröster uteblev efter röstningslokalens stängning vid Bruksgymnasiet den 5 september 2022. I samband med leverans av förtidsröster till valdistrikten på valdagen saknade valdistrikten Valnämndens kvittensblankett över antal förtidsröster och omslag. Även röstmottagarna tycker att samarbetet har fungerat mycket bra och personalen har varit väldigt bra och hjälpsamma. ([Åtgärdsförslag 2](#)).

Förberedelser

Packning av valmaterial samt förråd och arbetsutrymme för valmaterial

Packning och förvaring av allt valmaterial har fungerat bra med hjälp från förtroendevalda i valnämnden. Den nya lokalen för förvaring av allt valmaterial är till stor belåtenhet då den uppfyller kravet för att allt material ryms och personalen ska få utrymme och plats att utföra sitt arbete. Däremot har det funnits behov av städning i lokalen, framförallt i wc-utrymmet. ([Åtgärdsförslag 3](#)).

Utbildningar av röstmottagare

var baserade på Valmyndighetens material, dels filmer som röstmottagarna har sett hemma och en föreläsning med samma filmer kombinerat med information om lokala rutiner. Röstmottagarna har även fått läsa instruktioner från Valmyndigheten och valkansliet. Sju föreläsningstillfällen har genomförts, uppdelat för ordförande/vice ordförande i vallokal, arbetsledare i röstningslokal, röstmottagare enbart förtidsröstning, röstmottagare enbart valdag, röstmottagare med uppdrag vid både förtidsröstning och valdag samt ett för röstmottagare inom reservpoolen. Utbildningarna har gått bra men det var många som inte dök upp eller meddelade förhinder till de utbildningstillfällen som var belägna i början av augusti månad.

Övervägande har varit nöjda med valmyndighetens handledningar och webbaserade utbildningsprogram och tycker de har fått den information som behövts för att kunna genomföra ett rättssäkert val. De flesta känner sig nöjda med valkansliets utbildningstillfälle/n. Mer praktiska uppgifter och genomgångar efterfrågas. Utbildningstillfällen bör inte läggas i början av augusti månad då många har sin semesterperiod. Önskemål att de som ska tjänstgöra tillsammans i samma lokal får sitta tillsammans under utbildningstillfället för att lära känna varandra. ([Åtgärdsförslag 4](#)).

Bokning och granskning av röstnings- och vallokaler

genomfördes på ett utsökt sätt. Kan nämnas att uppdraget medförde en stor del administrativt arbete och ett flertal återbesök med anledning av bristande närvaro från berörda som blivit inbjudna att delta. Även arbetet med särskilda insatser vid Olandshallen och Kristinelundsskolans gymnastiksal krävde flera arbetsdagar. All dokumentation finns diarieförd och publicerad i valnämndens arbetsrum. Övervägande har tyckt att valnämndens förslag till möblering i lokalerna fungerat tillfredställande. I några lokaler finns brister påtalade. ([Åtgärdsförslag 5](#)).

Förordnande av röstmottagare

Inför valet 2022 förordnade Valnämnden 118 röstmottagare. De flesta tycker att informationen om vilka uppdrag de förordnats till varit tydlig och lätt att ta till sig. Till en början förordnades 8 röstmottagare till reservpoolen, varav 3 för förtidsröstningen. Under valveckan förordnades ytterligare 7 röstmottagare till reservpoolen. P.g.a. avhopp och sjukdomar räckte inte bemanningen i reservpoolen till. Redan innan valdagen hade samtliga fått tjänstgöringsuppdrag. ([Åtgärdsförslag 6](#)).

Rutiner och arbetssätt

Lokala instruktioner har tagits fram av valkansliet för förtidsröstning, valdag, oplanerade avbrott, rapportering av incidenter och sabotage i och kring röstnings- och vallokaler samt regel för politiska aktiviteter, propaganda och övriga aktiviteter vid röstmottagningsställen i Östhammars kommun.

Några problem som uppmärksammats är:

- Många har haft svårt att ta del av instruktionerna. Istället har man valt att ställa frågor direkt till myndighetslådan och telefonsupporten, vilket har ökat inkommande samtal och mejl.
- Undan plockning av valmaterial, tömning av sopkorgar och iordningställande av röstnings- och vallokaler efter avslut har inte fungerat tillfredsställande.

Röstmottagare anser att valnämndens rutiner varit till hjälp i arbetet som röstmottagare och det har fungerat bra med att få valnämndens information digitalt. Dock önskas en mer lätt överskådlig handling över de ”vanligast och viktigaste” punkterna.

Tjänstgöringsblanketten har förenklats och var lätt att fylla i.

Upprättade checklistor för valkansliet har varit till stor hjälp i organisering och uppdrag.

Valkansliets personal har haft bra koll på arbetsflödet och på vem som gör vad, dock har inte listorna uppdaterats i den utsträckning som var önskat. ([Åtgärdsförslag 7](#)).

Förtidsröstning

Statistik över mottagna förtidsröster [>>](#)

Röstningslokaler

Storbrunn Östhammar

Lokalen anses för liten och det blev trångt i gången då långa köer bildades och det fanns inte utrymme för stolar för de äldre att slå sig ner i. Lokalens möbler fick flyttas och förvaras på annan plats i under röstningsperioden. Det var problem med att få taggen att fungera. Bevakningspoolen fick kontaktas. Det behövdes även en kod för att ta sig in i utrymmet där valmaterialet kunde förvaras.

Biblioteket Alunda

Lokalen anses för liten och det blev trångt i bibliotekslokalen då långa köer bildades och det fanns inte utrymme för stolar för de äldre att slå sig ner i. Det var problem med att få taggen att fungera. Bevakningspoolen fick kontaktas. Det behövdes även en nyckel in till biblioteket, vilken fick tillverkas för valnämndens räkning. Valnämndens förslag till möblering fick frångås för att kunna säkerställa valhemligheten. Skyltning till lokalen behöver förbättras.

Folkets hus Österbybruk

Lokalen har fungerat bra.

Sven Persson hallen Öregrund

Lokalen har fungerat bra.

Bruksgymnasiet Gimo

Foajén fungerar inte som förtidsröstningslokal. Det är många som rör sig igenom ytan på dagtid och de stundtals långa köerna har stoppat upp passage för eleverna. På kvällstid har belysningen varit undermålig och det har varit svårt att se valsedlar etc.

Granhälla bygdegård Valö

Lokalen har fungerat bra.

Församlingshemmet Gräsö

Lokalen har fungerat bra.

Ekebyskolan Ekeby

Lokalen har fungerat bra. En extra (liten) nyckel behövdes för att dörren skulle kunna ställas upp.

Söderögården Långalma

Lokalen har fungerat bra. Valnämndens möbleringskiss var inte optimalt då skärmarna skulle vara placerade vid fönster.

Folkets hus Hargshamn

Lokalen har fungerat bra.

Kommunkontoret Östhammar på valdagen

Lokalen har fungerat bra.

Bemannings och öppettider

Röstningslokalerna har varit bemannade med 4 röstmottagare vid varje öppethållandetillfälle och haft skiftande öppettider, förmiddag och eftermiddag samt vissa helger. Samarbetet mellan röstmottagarna har fungerat bra, däremot finns önskemål om utökad bemanning med minst en röstmottagare. ([Åtgärdsförslag 6](#)). Öppettiderna har varit tillfredsställande, både för röstmottagare och för väljare. Schemaläggningen har fungerat bra. Dock lämnas förslag om utökade öppettider sista dagarna innan val samt mindre öppettider sena kvällar. Många väljare kom på fel tider och förslag om att annonseringen är mer tydlig (större text) lämnas. Möjligen kan valnämnden informera om valet via direktutskick till hushållen. ([Åtgärdsförslag 8](#)).

Ambulerande röstmottagning

Två förtroendevalda från valnämnden har utgjort ambulerande röstmottagare. Två personer med professionell kompetens för kommunikering med äldre med sjukdomstillstånd har följt med under ambulerande röstmottagning. Totalt har 39 personer haft ambulerande röstmottagning. De ambulerande röstmottagarna har önskemål om ett separat utbildningstillfälle. Vidare finns önskemål om att röstmottagarna ska få tydlig information om hur de hanterar röster från ambulerande. ([Åtgärdsförslag 4](#)). Föreslås att stopptid införs för bokning av ambulerande röstmottagning. ([Åtgärdsförslag 7](#)).

Valmaterial

Det har varit svårt att hitta lämpligt förvaringsutrymme för valmaterialet från dess att materialet levererats till lokalen och under pågående förtidsröstningsperiod.

([Åtgärdsförslag 7](#)).

Tyget till valskärmarna förvarades i lokalens urna, vilket förbryllade en del röstmottagare. Utskickat valmaterial räckte inte till i samband förtidsröstningen.

Valkansliet fick utföra dagliga och akuta transporter till röstningslokaler. Det var inte optimalt att röstningslokaler hade öppet kvällstid ena dagen och förmiddag dagen därpå, då det blev svårt för valkansliets personal att organisera resor för kompletteringar direkt på morgonen innan röstningslokaler öppnades. Mestadels har det rört sig om valkuvert, fönsterkuvert, omslag, säkerhetspåsar och i mindre omfattning även väljarförteckningar. Röstmottagarna har ansett att valmaterial i lokalen fyllt sin funktion. Önskemål om förstoringsglas, bättre saxar och fler brevknyvar lämnas. Någon har också tyckt att namnskyltar till röstmottagarna ska finnas. Hälften har tyckt att det nya förslaget om att dela ut valkuvert efter att väljaren besökt valsedelstället inte bidragit till minskad köbildning. Fler valsedelställen och valskärmar önskas i samtliga lokaler. Under pågående röstmottagning har röstmottagare antytt att partiernas lämning av dess namnvalsedlar krävt extra arbete i lokalen. ([Åtgärdsförslag 8](#)).

Valdag

Vallokaler, distrikt och bemanning

Varje valdistrikt bemannades med 8 röstmottagare. Schema för valdagen bör lämnas ut senast två veckor innan valdag och bör inte innehålla för långa arbetspass.

([Åtgärdsförslag 4](#)). Behov att få utökad bemanning till granskning av förtidsröster och eventuellt också till röstsammanräkningen finns. ([Åtgärdsförslag 6](#)).

Föreslås att ångerrätten bör slopas då det skulle förenkla och effektivisera arbetet med förtidsrösterna. ([Åtgärdsförslag 7](#)). Det skulle underlätta för tjänstgörande i valdistrikten om valnämnden kunde besluta om förkortad öppethållandetid under valdagen. Önskemål finns om att få mer tid till att iordningställa vallokaler, dagen innan val samt någon form av förtäring i under valdagen. ([Åtgärdsförslag 8](#)).

Valmaterial

Det har varit svårt att hitta lämpligt förvaringsutrymme för valmaterialet från dess att materialet levererats till lokalen fram till valdagen. ([Åtgärdsförslag 7](#)).

Valmaterialet var tillräckligt på valdagen. Dock var det något valdistrikt som behövde påfyllning av valkuvert pga. felkonstruktion. En förvirring uppstod då det upptäcktes att ett flertal omslag till valdistrikten var felaktiga (inaktuella). ([Åtgärdsförslag 8](#)).

Vallokaler

Östhammars Centrum (1), Storbrunn

Lokalen är något för liten och blev det för trångs i gången då långa köer bildades. Det fanns inget utrymme för att ställa fram stolar för de äldre att slå sig ner i, utmed kön. En annan utgång än ingång skulle förbättra trångheten i korridoren.

Öregrund norr/Gräsö (3)

Inga större anmärkningar. Belysningen var bristfällig.

Öregrund söder/Söderön (4)

Inga större anmärkningar.

Ed (5)

Inga större anmärkningar. Dock var ventilationen inte den bästa och stolarna var obekväma. Den föreslagna platsen för valsedlar fick justeras för att undvika att de som köade inte fick insyn. En röstmottagare insjuknade på valdagen och det fanns ingen reserv att tillgå. Personal från valkansliet hjälpte till med att granska viss del av förtidsrösterna under förmiddagen.

Hargshamn/Boda (6)

Inga större anmärkningar. Det var det svårt för väljare att gå till rätt vallokal eftersom gemensam ingång används.

Kristinelund/Boda (7)

Inga större anmärkningar. Det var svårt för väljare att gå till rätt vallokal eftersom gemensam ingång används. En röstmottagare insjuknade på valdagen och det fanns ingen reserv att tillgå. Personal från valkansliet hjälpte till med att granska viss del av förtidsrösterna under förmiddagen.

Norrskedika, Valö, Forsmark (8)

Inga större anmärkningar. Några äldre tyckte att trapporna var jobbiga att ta sig upp till övervåningen i. (Hiss fanns).

En röstmottagare insjuknade på valdagen och det fanns ingen reserv att tillgå. Personal från valnämnden hjälpte till i lokalen under förmiddagen.

Alunda tätort (10)

Inga större anmärkningar.

Alunda/Ekeby (11)

Inga större anmärkningar. Valnämndens förslag till möblering fick justeras för att få till flödet för väljare bättre. Större yta i Olandshallen är önskvärd.

Gimo Västra (13)

Inga större anmärkningar. Belysningen var bristfällig.

Gimo, Hökhuvud/Vattensta (14)

Inga större anmärkningar. Belysningen bristfällig. Otymplig placering av möbler i hörnet och intill stora fönster. Hade varit bättre med ingång direkt till Stora Torget då många gick fel vid den gemensamma ingången.

Österbybruk/Morkarla (15)

Inga större anmärkningar.

Österbybruk, Dannemora/Film (16)

Inga större anmärkningar.

Valnämndens tjänstgöring på valdagen/valnatten

Mandatperiod

För mandatperioden 2019-07-01 – 2022-12-31 har valnämnden bestått av 14 ledamöter och ersättare. I samband med valdagen var 12 tjänstgörande.

Dagen innan val

iordningställde Lennart Owenius och Mats Ingemarsson valnämndens röstningslokal på kommunkontoret. Samtidigt utfördes administrativa förberedelser inför valdagen av Kersti Ingemarsson.

Arbetsfördelning på valdagen

Camilla Strandman, Mika Muhonen och Lennart Owenius ansvarade för telefonsupport gentemot valdistriktens ordförande/vice ordförande inklusive avstämning bemanning, material, mottagna förtidsröster och incidenter.

Camilla var även behjälplig i valdistrikt 8 viss tid under dagen med anledning av att en i bemanningen lämnat förhinder till tjänstgöring. Presidiet bemannade valnämndens mottagning på valnatten.

Lennart Eriksson, Irmeli Bellander, Sandra Hansson, Sune Pettersson, Mats Ingemarsson, Desireé Mattsson och Eva Fredriksson ansvarade för mottagning av förtidsröster i röstningslokalen. Sune, Mats och Desireé bemannade valnämndens mottagning på valnatten tillsammans med presidiet.

Desireé Mattsson och Ingrid Gustavsson tjänstgjorde som ambulerande röstmottagare.

Eva Fredriksson, Tony Strand och Sandra Hansson ombesörjde transporter med valmaterial till vallokalerna.

Kersti Ingemarsson ansvarade för schemaläggningen under valdagen, tjänstgjorde växelvis med valkansliets support (bokning av ambulerande röstmottagare samt frågor från allmänhet och valdistrikt) och granskning av viss del förtidsröster i valdistrikt 5 med anledning av att en i bemanningen lämnat förhinder till tjänstgöring. Utgjorde även ambulerande röstmottagare vid ett tillfälle då Desireé var upptagen med förtidsröstningen.

Maria Wallin tjänstgjorde växelvis med valkansliets support (bokning av ambulerande röstmottagare samt frågor från allmänhet och valdistrikt) och omhändertagandet av nycklar m.m. från valdistrikten under valnatten.

Eva Fischer ansvarade för kontinuerlig mediabevakning under hela dagen.

Anna Lidvall Gräll besökte valdistrikt 14 med en rättelse till röstlängden, var presidiet behjälplig som sakkunnig - både under dagen och valnatten, tjänstgjorde växelvis med valkansliets support (bokning av ambulerande röstmottagare samt frågor från allmänhet och valdistrikt) och granskning av viss del förtidsröster i valdistrikt 7 med anledning av att en i bemanningen lämnat förhinder till tjänstgöring.

Schemaläggningen fungerade, men de flesta tjänstgörande fick utökad tjänstgöringstid med anledning av att valdistrikten behövde förstärkning samt att ledamöter i valnämnden utgjorde ambulerande röstmottagare. Här kan påtalas att hela valnämnden behöver kunna tjänstgöra under valdagen för att raster och vila ska kunna räknas in i schemaläggningen. ([Åtgärdsförslag 7 och 8](#)).

Valmaterial efter valet

EAS hämtar upp valmaterial från samtliga röstningslokaler efter genomförd förtidsröstning. Material från samtliga vallokaler hämtas efter valdagen. I ett flertal röstnings- och vallokaler var inte materialet ihop plockat, vilket medförde fler insatser än vad som fanns i deras uppdrag. ([Åtgärdsförslag 4](#)).

Det krävs stora insatser från Valkansliet att omhänderta returnerat valmaterial från röstnings- och vallokaler. Bl.a. sker gallring av förbrukade valsedlar och handlingar. Valskärmar ställs i ordning och spänns ihop. Pennor, gem, snoddar, saxar, knivar m.m. sorteras. Omslag, fönsterkuvert och valkuvert sorteras. Inventering av allt kvarvarande material samt bortforsling av gallrat material och tomma kartonger sker. ([Åtgärdsuppdrag 1](#)).

Övrigt

I utvärderingen har följande kommentarer lämnats

- Valarbetet kändes välplanerat och genomtänkt
- Att det blev långa köer gick inte att förutspå
- En mycket trevlig upplevelse
- Det är en viktig syssla att få vara med och arbeta för demokratin
- En eloge till medarbetarna för ett väl genomfört jobb på valnatten
- Tack för förtroendet
- Otroligt roligt att få vara med och jobba med valet
- Ser fram emot nästa val
- Gör gärna om det igen
- Tack för att jag fick vara med
- Mycket bra samarbete i lokalerna
- Intressant och rolig dag
- Enkel och tydlig tjänstgöringsrapport

Utvärdering av genomförandet av EU-val 2024-06-09

Utvärderingen är sammanställd utifrån valkansliets och valnämndens presidiums observationer samt digital enkät som är utsänd via e-post till samtliga ordförande, vice ordförande, arbetsledare och röstmottagare i röstnings- och vallokaler. Följande frågor har ställts i enkäten;

1. Vilken/vilka röstnings- och/eller vallokal har du tjänstgjort i?
2. Är du nöjd med valkansliets utbildningstillfälle/n?
3. Är du nöjd med valmyndighetens handledningar och webbaserade utbildningsprogram?
4. Har informationen om vilka uppdrag valnämnden förordnat dig till varit tydlig och lätt att förstå?
5. Känner du att du fått den information du behövt för att kunna genomföra ett rättssäkert val?
6. Har valnämndens förslag till möblering i lokalerna fungerat tillfredsställande?
7. Har utrymmet i förtidsröstningslokalen varit tillräckligt?
8. Har utrymmet i lokalen under valdagen varit tillräckligt?
9. Har valmaterialet i lokalen fyllt sin funktion?
10. Har öppettiderna för förtidsröstning varit tillfredsställande för dig som röstmottagare och för våra väljare?

11. Om du har behövt vända dig till valkansliets support, har du fått ett bra bemötande och den hjälp du önskade?
12. Var det enkelt att få kontakt med supporten?
13. Var bemanningen i röstningslokalen/vallokalen tillräcklig?
14. Har schemaläggningen fungerat bra?
15. Har samarbetet med Postnord fungerat bra?
16. Har valnämndens rutiner varit till hjälp i ditt arbete som röstmottagare?
17. Känner du dig nöjd med valnämndens och valkansliets bemötande?
18. Känner du att samarbetet med dina kollegor i lokalen fungerat bra?
20. Är detta ett uppdrag du kan tänka dig att utföra igen?

Totalt har 74 stycken besvarat enkäten. Utvärderingen inleds med åtgärdsförslag, sedan beskrivs bakgrunden till de olika förslagen under rubrikerna.

Innehåll

Utvärdering av genomförandet av EU-val 2024-06-09.....	1
Åtgärdsförslag	4
Åtgärdsförslag 1: Kansliets bemanning och interna samarbetspartner	4
Åtgärdsförslag 2: Förråd och arbetsutrymme för valmaterial.....	4
Åtgärdsförslag 3: Rutiner och arbetssätt	4
Åtgärdsförslag 4: Bemanning och öppettider, förtidsröstning.....	4
Åtgärdsförslag 5: Ambulerande röstmottagning	5
Åtgärdsförslag 6: Valmaterial.....	5
Åtgärdsförslag 7: Valkansliets telefon.....	5
Åtgärdsförslag 8: Valdistrikt och bemanning.....	5
Åtgärdsförslag 9: Vallokaler	5
Åtgärdsförslag 10: Budget.....	5
Bemanning	6
Anställd personal.....	6

Arbetsuppgifter inom Valkansliet	6
Sakkunnig i relevant lagstiftning (Pauliina och Andreas)	6
Utbetalningsansvarig, arvoden (Pär)	7
Materialansvarig (Maria)	7
Utbildningsansvariga (Kersti, Maria och Lennart)	7
Valsamordnare/valnämndens sekreterare (Kersti)	7
Informationsansvarig (Eva)	7
Ansvarig för särskilda insatser (Thomas)	7
Samarbetspartners	8
Förberedelser	8
Inventering, beställning, packning av valmaterial samt förråd och arbetsutrymme för valmaterial	8
Utbildningar av röstmottagare	8
Bokning och granskning av röstnings- och vallokaler	9
Förordnande av röstmottagare	9
Rutiner och arbetssätt	10
Förtidsröstning	11
Röstningslokaler	11
Bemanning och öppettider	11
Ambulerande röstmottagning	12
Valmaterial	12
Lådor för valmaterial	12
Central distribuering, valsedlar	12
Valkansliets telefon	12
Valdag	13
Valdistrikt och bemanning	13
Vallokaler	13
Inrapportering av valresultat	14
Valnämnden	14

Mandatperiod	14
Dagen innan val.....	14
Arbetsfördelning på valdagen	14
Valnämndens budget	15
Valmaterial efter valet	15
Protokoll slutlig sammanräkning Riket	15
Övrigt	15

Åtgärdsförslag

Åtgärdsförslag 1: Kansliets bemanning och interna samarbetspartner

- En sakkunnig i relevant lagstiftning behöver ingå i organisationen

Åtgärdsförslag 2: Förråd och arbetsutrymme för valmaterial

- Kontakt bör tas med hyresvärden för reglering/åtgärd gällande inomhustemperaturen i lokalen

Åtgärdsförslag 3: Rutiner och arbetssätt

- Valkansliet bör hitta en bra rutin för löpande uppdateringar av checklistorna
- Undersöka om ett system för röstmottagaradministration kan införas
- Tydliggöra informationen om utbetalning av ersättningar
- Undersöka om utskick av utbetalningsspecifikation kan införas
- Tillämpa en mer utförlig och tydlig information om Postnords säkerhetspåsar/värdeförteckningar
- Endast tillämpa webbaserade utbildningar och genomföra fallbaserade/praktiska övningar i samband med utbildning för ordförande/vice ordförande samt arbetsledare
- Endast tillämpa webbaserade utbildningar för vana röstmottagare
- Tillämpa obligatoriska utbildningstillfällen för nya röstmottagare, en gällande förtidsröstning och en annan gällande valdag.
- Valnämndens möbleringsförslag blir möbleringsbeslut

Åtgärdsförslag 4: Bemanning och öppettider, förtidsröstning

- Införa förtidsröstning på Gräsö lördag istället för fredag
- Införa kvällsöppet vid förtidsröstningen i Gimo
- Korta ner antalet röstmottagare till 4 bemanning

- Korta ner öppethållandetiderna 1 timme
- Fundera om röstmottagare bör välja ett av alternativen; tjänstgöring vid förtidsröstning eller valdag

Åtgärdsförslag 5: Ambulerande röstmottagning

- Beskriv i annonsen hur ambulerande röstmottagning går till

Åtgärdsförslag 6: Valmaterial

- Beskriv hur kodlåsen fungerar i samband med utbildningstillfället för ordförande, vice ordförande samt arbetsledare

Åtgärdsförslag 7: Valkansliets telefon

- Supporttelefonen kopplas ifrån utanför schemalagd supporttid
- Informera Östhammar Direkt för kontakt med valkansliet under kontorstid

Åtgärdsförslag 8: Valdistrikt och bemanning

- Minska antalet röstmottagare, framför allt där dubbla vallokaler förekommer till 6-8 bemanning
- Fundera om röstmottagare bör välja ett av alternativen; tjänstgöring vid förtidsröstning eller valdag

Åtgärdsförslag 9: Vallokaler

- Se över hur skyltning till röstrings- och vallokalen kan utökas/ändras
- Se över möjligheten att ordna ramp till hög tröskel i Societetshuset Källör
- Utvärdera de sammanslagna valdistrikten och kontrollera om samma upplägg kan tillämpas vid de allmänna valen
- Utse rapportörer med vana att hantera appar och scanna QR-koder.

Åtgärdsförslag 10: Budget

- Valnämndens behöver se över de delar som ingår i budget 2026 med särskild fokus på arvoden

Sammanfattning

Valarbetet i Östhammars kommun har för såväl valnämnd, valkansli, röstmottagare och samarbetspartners fungerat bra och valet har genomförts på ett rättssäkert sätt. Valnämndens rutiner har varit till stor hjälp och valkansliets insatser bedöms vara uppskattade.

Bemanning

Förutom anställd personal och samarbeten med interna och externa leverantörer genomför valnämndens förtroendevalda också praktiska uppgifter vid vissa tillfällen.

Anställd personal

Bemanningen förutom röstmottagare har varit valkansliet (Kersti Ingemarsson, Maria Wallin, Thomas Tidstrand, Pauliina Lundberg och Andreas Järvenpää) och interna samarbetspartners framförallt inom Östhammar direkt, enheten för arbete och sysselsättning, arbetsledare fastighetsdrift, kommunkafeterian, marknad- och kommunikation, GIS-samordnare, kommunens tryckeri med hjälp av daglig verksamhet Framsteg, säkerhetsskyddschef samt bevakningspoolen.

Redan i augusti 2023 påbörjades valarbetet inför valet 2024. Valnämnden har genomfört 8 sammanträden fram till valdagen.

Arbetsbelastning har varit hög och påfrestande vid vissa tillfällen, inte minst på grund av att valsamordnaren blev sjukskriven perioden då skarpt läge inför utbildningstillfällen och valdagen rådde (2024-05-01 – 2024-07-02). Valsamordnarens uppdrag samt ordinarie arbetsuppgifterna inom Staben fördelades på annan personal. Ledamöter från valnämnden har bistått med hjälp.

Valnämndens uppsamlingsräkning (onsdagsräkning) fungerade bra.

Granskning av tjänstgöringsrapporter, utbetalning av ersättningar, omhändertagande av returer av valmaterial från röstnings- och vallokaler, svar på myndigheters enkäter samt återlämning av nycklar har skett.

Arbetsuppgifter inom Valkansliet

Sakkunnig i relevant lagstiftning (Pauliina och Andreas) har satts sig in i olika delar som berört EU-valet. Bl.a. så har en beredskaps- och kontinuitetsplaneringen tagits fram.

[\(Åtgärdsförslag 1\).](#)

Utbetalningsansvarig, arvoden (Pär)

har haft det ledande arbetet inom HR som arbetat enligt checklista *Arvoden*.

Materialansvarig (Maria)

har arbetat utifrån samtliga checklistor samt deltagit i möten med Valnämnden, valkansliet och andra samarbetsforum.

Har backat upp verksamheten under valsamordnarens sjukskrivning med administrativt arbete, såsom planering, avstämningsmöten, sammanträden och informationsutskick. Hon har även ombesörjt expediering av beslut, delegationsbeslut, diariieföring och publiceringar på webben och i valnämndens politikerportal.

Utbildningsansvariga (Kersti, Maria och Lennart)

har arbetat enligt checklista *Utbildning* samt deltagit i valkonferens samt möten med Valnämnden, valkansliet och andra samarbetsforum.

Valsamordnaren deltog endast på utbildningen för ambulerande röstmottagare och supportpersonal.

Valsamordnare/valnämndens sekreterare (Kersti)

har arbetat utifrån samtliga checklistor samt deltagit i möten med Valnämnden, valkansliet och andra samarbetsforum. Samtliga 8 åtgärdsförslag efter allmänna valet 2022 har handlagts och slutförts. Samordnaren har utfört administrativt arbete, såsom planering, avstämningsmöten, sammanträden, informationsutskick, expediering av beslut, delegationsbeslut, diariieföring och publiceringar på webben, och i valnämndens politikerportal.

Informationsansvarig (Eva)

har arbetat enligt checklista för *Marknad- och kommunikation* samt ombesörjt mediabevakning på valdagen samt deltagit i möten med Valnämnden och valkansliet.

Ansvarig för särskilda insatser (Thomas)

har arbetat enligt checklista för *Fastighetsdrift* samt deltagit i möten med Valnämnden och valkansliet.

Samarbetspartners

Valkansliet/Valnämnden har under valet samarbetat med;

- Östhammar Direkt
- Kommuncafeterian
- Tryckeri och daglig verksamhet Framsteg
- Kommunikatörer, Säkerhetsskyddschef, GIS-samordnare och Bevakningspoolen
- Enheten för arbete och sysselsättning
- PostNord
- Valmyndigheten
- Länsstyrelsen
- Nätverket för valsamordnare

Förberedelser

Inventering, beställning, packning av valmaterial samt förråd och arbetsutrymme för valmaterial

Inventering, beställning, packning och förvaring av allt valmaterial har fungerat bra med viss hjälpinsats från förtroendevald i valnämnden. Lokalen för förvaring av allt valmaterial är till stor belåtenhet då den uppfyller kravet för att m och personalen ska få utrymme och plats att utföra sitt arbete. Lokalen har fått städutrustning och städning har utförts vid behov. WC-utrymmet har fått sig en uppfräschning. Däremot har det varit kallt i lokalen.

[\(Åtgärdsförslag 2\).](#)

Utbildningar av röstmottagare

var baserade på Valmyndighetens material, dels filmer som röstmottagarna har sett hemma och en utbildning med samma filmer kombinerat med information om lokala rutiner. Tio obligatoriska utbildningstillfällen har genomförts, uppdelat för ordförande/vice ordförande i vallokal, arbetsledare i röstningslokal, röstmottagare enbart förtidsröstning, röstmottagare enbart valdag, ambulerande röstmottagare, supportpersonal samt för röstmottagare inom reservpoolen.

Vid utbildningstillfällena har de som tillhört samma lokal fått sitta tillsammans för att lära känna varandra och gemensamt utföra praktiska uppgifter och genomgångar tillsammans med ordförande/vice ordförande samt arbetsledare.

Utbildningarna har gått bra och var belägna under maj månad. Ett fåtal förordnade röstmottagare dök inte upp eller meddelade förhinder. En röstmottagare som uteblev från utbildning dök upp för tjänstgöring på valdagen.

Övervägande har varit nöjda med valmyndighetens handledningar och webbaserade utbildningsprogram och tycker de har fått den information som behövts för att kunna genomföra ett rättssäkert val. De flesta känner sig nöjda med valkansliets utbildningstillfälle/n, dock har det upplevts tjatigt med webbaserade utbildningar hemifrån och likvärdiga på den obligatoriska utbildningen. Många har önskemål om mer utförlig och tydlig information om hur Postnords säkerhetspåsar/värdeförteckningar ska fyllas i samt fler fallbaserade/praktiska övningar i samband med utbildning.

(Åtgärdsförslag 3).

Bokning och granskning av röstnings- och vallokaler

genomfördes på ett utsökt sätt. All dokumentation finns diarieförd och publicerad i valnämndens politikerportal. Övervägande har tyckt att valnämndens förslag till möblering i lokalerna fungerat tillfredställande.

Förordnande av röstmottagare

Inför valet 2024 förordnade Valnämnden ca 130 röstmottagare. De flesta tycker att informationen om vilka uppdrag de förordnats till varit tydlig och lätt att ta till sig.

Till reservpool, förtidsröstning förordnades två röstmottagare per område; Östhammar/Hargshamn, Alunda/Ekeby/Gimo, Långalma/Öregrund/Gräsö samt Österbybruk/Valö.

Till reservpool, valdagen förordnades 2 röstmottagare per område; Östhammar/Öregrund/Norrskedika samt Alunda/Gimo/Österbybruk.

Innan valdagen förordnades ytterligare två röstmottagare till reservpool, valdagen, men dessa behövde inte tjänstgöra.

Rutiner och arbetssätt

Lokala instruktioner har tagits fram av valkansliet för bl.a. förtidsröstning, valdag, oplanerade avbrott, rapportering av incidenter och sabotage i och kring röstnings- och vallokaler, regel för politiska aktiviteter, propaganda samt önskad sortering av valmaterial efter avslutad röstmottagning

Några problem som uppmärksammats är:

- Många har haft svårt att ta del av instruktionerna, trots förtydligade dokument och genomgång på utbildningarna
- Undanplockning av valmaterial, tömning av sopkorgar och iordningställande av röstnings- och vallokaler efter avslut har inte fungerat tillfredsställande, trots tydliga instruktioner om sortering av valmaterial och genomgång på utbildningarna.

Röstmottagare anser att valnämndens rutiner varit till hjälp i arbetet som röstmottagare och det har fungerat bra med att få valnämndens information digitalt.

Tjänstgöringsblanketten har förenklats, digitaliserats och har ansetts vara lätt att fylla i. Dock har det varit många frågor på mejl om när utbetalningar kommer att ske och efterfrågan om specifikation på utbetalningen.

Upprättade checklistor för valkansliet har varit till stor hjälp i organisering och uppdrag. Valkansliets personal har haft bra koll på arbetsflödet och på vem som gör vad, dock har inte listorna uppdaterats i den utsträckning som det borde ha gjorts.

[\(Åtgärdsförslag 3\).](#)

Förtidsröstning

Röstningslokaler

Förtidsröstning har ägt rum i följande lokaler;

- Societetshuset Källör Östhammar
- Olandsskolans matsal Alunda
- Folkets hus Österbybruk
- Sven Persson hallen Öregrund
- Ladan Gimo
- Granhälla bygdegård Valö
- Församlingshemmet Gräsö
- Ekebyskolan Ekeby
- Söderögården Långalma
- Folkets hus Hargshamn
- Kommunkontoret Östhammar på valdagen

Bemanning och öppettider

Röstningslokalerna har varit bemannade med 4-5 röstmottagare vid varje öppethållandetillfälle och haft skiftande öppettider, förmiddag, eftermiddag samt vissa helger. Lokalerna har varit bra och rymliga. Samarbetet mellan röstmottagarna har fungerat bra. Överlag har bemanningen varit övermålig och öppettiderna för generösa.

I Gimo önskas möjlighet till öppethållande kvällstid,
i Ekeby föreslås att förtidsröstningen lägg en veckodag istället för helgdag,
på Gräsö föreslås att förtidsröstningen läggs en helgdag.

För övrigt har öppettiderna har varit tillfredsställande, både för röstmottagare och för väljare. Schemaläggningen har fungerat bra. Valkansliet har önskemål om att få till ett bättre system för enklare administration och kommunikering med röstmottagare.

Det har också visat sig att röstmottagare som förordnats att tjänstgöra både vid förtidsröstning och på valdag lätt blandar ihop uppdragen.

[\(Åtgärdsförslag 3\).](#)

[\(Åtgärdsförslag 4\).](#)

Ambulerande röstmottagning

Två personer med professionell kompetens för kommunikering med äldre med sjukdomstillstånd har ansvarat för den ambulerande röstmottagningen. Två förtroendevalda från valnämnden har utgjort back-up fram till valhelgen. Under valhelgen ombesörjde dessa förtroendevalda den ambulerande röstmottagningen. Totalt har 9 personer haft ambulerande röstmottagning. Önskemål har inkommit om att annonsen om ambulerande röstmottagning ska förtydligas med hur ambulerande röstmottagning går till.

[\(Åtgärdsförslag 5\).](#)

Valmaterial

Lådor för valmaterial

Från och med valet 2024 har valmaterialet levererats i aluminiumlådor, låsta med kodlås vilket har medfört att materialet har kunnat förvaras i röstnings- och vallokalerna. Valmaterialet var i tillräckligt omfattning. Röstmottagarna har ansett att valmaterialet i lokalen fyllt sin funktion. Några har haft svårt att hantera kodlåset.

[\(Åtgärdsförslag 6\).](#)

Central distribuering, valsedlar

Nytt från om med detta val var att övriga partier haft möjlighet att lämna in sina valsedlar till valkansliet på förutbestämd tid. Det var inte många partier som utnyttjade tjänsten eller lämnade ut sina valsedlar i lokalerna på egen hand.

Valkansliets telefon

Ävsikten med telefonen är att röstmottagare, samarbetspartners, allmänhet m.fl. ska kunna nå valkansliet. Supportteamet har telefonlinjen öppen under tider då förtidsröstningslokalerna haft öppet. Dock har samtal behövt tas emot utanför den schemalagda supporttiden.

[\(Åtgärdsförslag 7\).](#)

Valdag

Valdistrikt och bemanning

Varje valdistrikt bemannades med 8-10 röstmottagare. Överlag har bemanningen varit övermålig, framför allt i lokaler med dubbla valdistrikt. Valnämndens schema för valdagen användes och fungerade bra. Någon upprättade ett eget förslag. Dock har det visat sig att röstmottagare som förordnats att tjänstgöra både vid förtidsröstning och på valdag lätt blandar ihop uppdragen.

(Åtgärdsförslag 8).

Vallokaler

- Östhammars Centrum (1), del av Edsskolan
- Öregrund norr/Gräsö (3), del av Sven Persson Hallen
- Öregrund söder/Söderön (4), del av Sven Persson Hallen
- Ed (5), del av Edsskolan
- Hargshamn/Boda (6), del av Societetshuset Källör
- Kristinelund/Boda (7), del av Societetshuset Källör
- Norrskedika, Valö, Forsmark (8), IP
- Alunda tätort (10), del av Olandsskolans matsal
- Alunda/Ekeby (11), del av Olandsskolans matsal
- Gimo Västra (13), del av Ladan
- Gimo, Hökhuvud/Vattensta (14), del av Ladan
- Österbybruk/Morkarla (15), del av Österbyskolans matsal
- Österbybruk, Dannemora/Film (16), del av Österbyskolans matsal

Lokalerna har varit bra och rymliga. Samarbetet mellan röstmottagarna har fungerat bra. Lite tveksamt om Sven Persson Hallen kan ha dubbla valdistrikt i samband med riksdag, region och kommunvalet.

Önskemål finns om att utöka skyltning till Societetshuset Källör, förslagsvis med en skylt från Källvägen. Hög tröskel i Societetshuset Källör var ett problem för rullstolsburna.

Inrapportering av valresultat

Inrapporteringen av distriktets valresultat till Valmyndigheten via digital app på valnatten har överlag fungerat bra.

[\(Åtgärdsförslag 9\)](#).

Valnämnden

Mandatperiod

För mandatperioden 2023-01-01 – 2026-07-01 består valnämnden av 14 ledamöter och ersättare. (BOA) har en vakant plats sedan 2024-04-24 och (V) en sedan 2024-06-19. I samband med valdagen var 11 tjänstgörande.

Dagen innan val

Röstningslokalen på kommunkontoret ställdes i ordning.

Arbetsfördelning på valdagen

Henrik Willén Johansson (KD), Lennart Owenius (M) och Mika Muhonen (S) ansvarade för telefonsupport gentemot valdistriktens ordförande/vice ordförande inklusive avstämning bemanning, material, mottagna förtidsröster och incidenter.

Presidiet tillsammans med Stefan Hansson (M), Erik Helén (KD) samt Desireé Mattsson (S) bemannade valnämndens mottagning på valnatten.

Annika Wahlgren Rennerskog (S), Matts Eriksson (S), Inger Börjesson (M) och Sandra Hansson (C) ansvarade för mottagning av förtidsröster i röstningslokalen.

Desireé Mattsson (S) och Madelene Alpsjö (KD) tjänstgjorde som ambulerande röstmottagare under valhelgen. Behovet var relativt lågt.

Maria Wallin, Andreas Järvenpää och Pauliina Lundberg tjänstgjorde växelvis med valkansliets support. Maria ansvarade för omhändertagandet av nycklar m.m. från valdistrikten under valnatten. Elin Fogelström var tillgängligt i egenskap av säkerhetsskyddschef.

Eva Fischer ansvarade för kontinuerlig mediabevakning under hela dagen. Inga avvikelser rapporterades.

Valnämndens budget

Nämndens kommunala budget för 2024 var satt till 714 tkr. Statsbidraget var 696 249 kr. Utfallet per augusti 2024 visar ett överskridande på 143 tkr motsvarande ca 10 % av budget. Störst avvikelse finns i kostnadsposten arvoden men även lokalhyror samt bland övriga kostnader. Av dessa är arvoden till röstmottagare och förtroendevalda den största posten. Inför 2024 föreslog nämnden kommunfullmäktige besluta om förhöjda arvoden. Valnämnden beslutade om utökad bemanning samt utökade öppethållandetider i röstnings- och vallokaler. Dessa beslut tillsammans har bidragit till årets utfall.

[\(Åtgärdsförslag 10\).](#)

Valmaterial efter valet

EAS hämtade upp valmaterial från samtliga röstningslokaler efter genomförd förtidsröstning. Material från samtliga vallokaler hämtades efter valdagen. I och med ny införd rutin för sortering av valmaterialet efter avslutad röstmottagning har Valkansliets insatser förenklats något gällande att omhänderta returnerat valmaterial (bl.a. gallring av förbrukade valsedlar och handlingar, buntning av valskärmar, pennor, gem, snoddar, saxar, knivar m.m., inventering av allt kvarvarande material.

Protokoll slutlig sammanräkning Riket

Beslut, resultat i val till Europaparlamentet [>>](#)

Övrigt

I utvärderingen har bl.a. följande kommentarer lämnats

- Tack för att jag fick vara med och arbeta för samhället och demokratin
- Tack för ett bra samarbete vid EU-valet
- Har varit både roligt och lärorikt
- Allt gick mycket smidigt och bra. Trevliga medarbetare och bra stämning
- Ett stort tack till er som jobbade i kulissen för att vi hade chans att göra ett bra jobb!
- Välordnat och genomtänkt på alla sätt
- Tryggt med att vara två distrikt då man hade nytta av att fråga varandra (många med kunskap)
- Det funkade jättebra med två valkretsar i samma lokal
- Roligt och viktigt.